

JEGYZŐKÖNYV

A SZEGEDI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁNAK

1935. évi június hó 27-én $\frac{3}{4}$ 12 órakor tartott

TELJES ÜLÉSÉRŐL.

Jelen voltak:

Az elnökség részéről: *Vértes Miksa* elnök, *Grosz Marcell* és *Körmendy Mátyás* alelnökök.

A kereskedelmi osztály részéről: *Benkő Béla*, *Blantz Béla* dr., *Boda Bertalan*, *Bruckner Ede*, *Cserba György*, *Darányi Ferenc*, *Fenyő Mátyás*, *Gunst Sándor*, *Halász Szabó Lajos*, bátyjai *Holtzer Tivadar*, *Iritz Béla*, vitéz *Kakuszi István*, *Károlyi Mihály*, *Kéri Lajos*, *Klein Rezső*, *Korda Jenő*, *Paskesz Sámuel*, *Pirich János*, *Podani János*, *Szell Antal*, *Szécsi Márton*, *Varga Mihály*, *Wagner Ferenc* kamarai tagok.

Az ipari osztály részéről: *Ábrahám Imre*, vitéz *Csányi János*, *Horváth Ferenc*, *Janurik János*, *Joannovics Ferenc*, *Kertész József*, *Krieger Ferenc*, *Magyar Imre*, *Mojzes Péter*, *Molnár János*, *Nyilas András*, *Papp József*, *Pauli János*, *Pick Jenő*, *Sári István*, *Schriffert Márton*, *Sebestyén Pál*, *Szabó Mihály*, *Szalay József*, *Takács Béla*, *Takács Ferenc*, *Tomasits Gyula*, *Vénig Gyula*, *Wolf Endre* kamarai tagok.

Levelező tagok: *Adler Mór*, *Adler Rezső*, *Dacsó Arnold*, *Gál Miksa*, *Goldgruber Árpád*, *Káldor József*, *Pongrátz Albert*, *Reich Sándor*, *Reitzer Miklós*, *Vörös József*.

A kamara irodája részéről: *Tonelli Sándor* dr. főtitkár, *Landesberg Jenő* dr. ügyvezető titkár, *Cserzy Mihály* dr. titkár és *Pleskó András* s. titkár, *Török József* előadó.

Kimentették magukat begavári *Back Bernát*, dr. *Bárány Aladár*, *Oros-háza*, *Brünner Ármin* kamarai tagok, *Malbasky Milán*, *Rainer Ferenc*, *Tafler Elek* dr. levelező tagok.

Tárgysorozat:

I. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

II. Elnöki jelentések:

1. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete a rádióvevőkészülékek megrendelésének gyűjtése tárgyában. (2229/1935).
2. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete menetjegyirodák létesítése és fenntartása tárgyában. (3340/1935)

3. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelete a kisiparosokkal és kiskereskedőkkel szemben biztosított visszatartási jog gyakorlása tárgyában. (4609/1935)
4. Magy. kir. posta v. igazgatóság leírata nyomtatványküldemények postai szállítása tárgyában. (4605/1935)
5. Kamarai eljárás a kereskedelemügyi és pénzügyminisztereknél az építési adókedvezményeknek vidékre való kiterjesztése tb. (4532).

III. Főtitkári jelentés.

IV. A nyári szezonvégi árusítás időpontjának megállapítása. (4936/1935)

V. A németországi zsírkivitel ügye.

VI. A bércsépítés iparjogi minősítése. (4631/1935)

VII. Az egységes ipari kodex ügye. (2327/1935)

VIII. Társadalmi egyesületek és olvasóköri kereskedelmi tevékenysége. (4320/35)

IX. Szőreg község bekapcsolása a szegedi telefonhálózatba. (5007/1935)

X. A kisipari és kiskereskedelmi kölcsönakció.

XI. A kamara 1934. évi zárószámadatai.

XII. Esetleges indítványok:

1. *Iritz Béla* indítványa a gazdavédelmi rendeletek meghosszabbítása tb.

I. *Vértés Miksa* elnök az ülést megnyitja és a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri *Bruckner Ede* és *Kertiész József* beltagokat.

II. *Vértés Miksa* elnök a következő előterjesztést intézi a teljes üléshez:

Amidőn mai ülésünk alkalmával a kamara múlt évi zárószámadatait köteleességszerűen bemutatjuk, őszintén fájjalom, hogy a kamara évtizedes tradíciójához híven, az elmúlt évben sem volt módunkban érdemes, fiatal kereskedőket és iparosokat tudásuk tökéletesítése céljából ösztöndíjjal buzdítani, sőt a jövőendő kereskedő és iparos nemzedéknek sem nyújthattuk át a szokásos tanulmányi jutalmakat.

Tudatában vagyunk annak, hogy az ösztöndíjak és jutalmak a fiatal generációra mily értékes nevelőhatást gyakorolnak és ezért az előkészítő ülésen történt elgondoláshoz híven módot fogunk keresni és találni arra, hogy érdemes és tudásukat tökéletesíteni vágyó ifjainkat már a folyó évben valamelyes segítséghez juttathassuk.

A *Szegedi VII. Ipari Vásár* értékes erkölcsi eredménnyel zárult és a vásár rendezőbizottságának, a kamara nevében itt is köszönetet mondunk buzgó és eredményes munkásságukért; örömmel emlékezem meg az osztrák kézműiparosság látogatásáról a vásár alkalmával, mely látogatás fokozta a vásár jelentőségét és forgalmát.

A közelmúltban megjelent a *márkás árucikkek védelméről* szóló törvényes rendelkezés, mely a kereskedelemnek régi törekvését sikerrel zárja le és most már törvényes eszközökkel szereshető védelem minden olyan eljárás és szándékkal szemben, mely a bejelentésre kerülő márka árucikkekben az üzleti tisztességet sérti.

A *makói hagyma értékesítése* ügyében, a hagymakiviteli szindikátus sorsa még nem dőlt el véglegesen; a termelők és a kereskedők egy része a szabadforgalom helyreállítását követeli, míg a földművelésügyi minisztérium a szindikátusi rendszer fenntartását kívánja; a Külkereskedelmi Hivatallal egyetértésben állandóan a legnagyobb figyelemmel kísérik a makói hagyma értékesítésének ügyét és annak hangsúlyozása mellett, hogy elvileg a szabad kereskedelem gyakorlását véljük helyesnek a hagyma értékesítésénél, a fennforgó valutapolitikai érdekek folytán előreláthatólag kénytelenek leszünk az eddigi megoldással megelégedni, de csak akkor, ha az értékesítésben minden arra hivatott és jogosított érdekelt kereskedő kellő védelmet és elhelyezést fog nyerni.

A *cukor árának országos szabályozása*, ha nem is tökéletes megelégedettség, de bizonyos megnyugvást eredményezett érdekeltségünk körében és résztvettünk abban az országos mozgalomban, mely az új cukorárak kalkulációjánál a kiskereskedői hasznot minálisan biztosítja.

A kávé, — a kávé pótszerek és kávékonzervek minőségének és forgalmának szabályozása tárgyában a kamaránkhoz intézett rendelettervezetet érdekeltségünk megvitatta s azt a kereskedelem és a fogyasztóközönség érdekeinek szempontjából — lényegtelen módosításoktól eltekintve — megnyugtatónak találta.

A kereskedelmiügyi minisztérium kamaránk közbenjárására a szentesi, bajai, gyulai és békéscsabai ipartestület részére bőrmérőhálózat beszerzését engedélyezte és az ehhez szükséges fedezetet biztosította.

Makó város temetkezési üzemének likvidációjában közreműködtünk.

Résztvettünk a magyar vasutak állandó díjszabási bizottságnak Pécsen május 27-én megtartott ülésén.

Az Országos Hitelvédő Egylet újjáalakult igazgatóságában a kamara képviselőjében *Wagner Ferenc, Telek Andor, Tonelli Sándor dr., Landesberg Jenő dr.* és a kamara elnöke vesznek részt.

Örömmel jelentem, hogy *Klein Rezső* bajai kamarai tagot, a kereskedelemügyi miniszter 50 éves kereskedői pályafutása alkalmával elismerő oklevéllel tüntette ki és ezt az oklevelet a bajai kereskedelmi érdekeltség ünnepélyes összejövetele alkalmával személyesen adtam át, ezuttal a kamara teljes ülése nevében ismételtelen köszönetet mondok érdemes kereskedő társunknak öt évtizedes tisztaságú kereskedői munkásságáért és őt szeretettel és tisztelettel üdvözlöm.

Gárdián Ferenc gyári főgépészt, aki 30 esztendő teltével a Magyar Általános Gyufafabrik Rt., szegedi gyárában szolgálatában, kamaránk elismerő oklevéllel tüntette ki.

Felhívom a kamarai tag urak figyelmét arra, hogy a nemzetközi kereskedelmi kamara most tartja Párisban kongresszusát, amelyen negyven állam, számos nemzetközi szervezet és majdnem minden fontos gazdasági érdekképviselő képviselteti magát; a megnyitó ülésen a francia köztársasági elnök és a francia kormány valamennyi tagja jelen volt. A Confederation Générale de la Production Française — a legnagyobb francia gazdasági szervezet — elnöke megnyitó beszédében annak a feltevésnek adott kifejezést, hogy a delegátusokat eltökélt akarattal hatja át, hogy közreműködjenek az egészséges és normális gazdasági viszonyok helyreállításában, mert az egyre súlyosbodó akadályok a nemzetközi árucserét majdnem lehetetlenné teszik. Megszívlelendőnek tartom a nemzetközi kereskedelmi kamara elnököknek azt a megállapítását, hogy ha összehasonlítjuk a jelenlegi gazdasági helyzetet a két évvel ezelőtti helyzettel, azt kell látnunk, hogy az egész vonalon csak rosszabbodás állott be és a legnyugtalanítóbb az a tény, hogy Európa mai helyzete nem mutat semmiféle biztató jelt és nincs remény a javulásra; nincs pedig remény a javulásra azért, mert az esetleges kedvező jelenségeket ellensúlyozzák a valuta rendszerben és a nemzetközi forgalomban mutatkozó mind súlyosabb komplikációk. Azon óhajomásnak adok kifejezést, hogy a Párisban most folyó nemzetközi kereskedelmi konferencia keresse és találja meg az európai országok számára a gyógyulás és a kereskedelmi együttműködés útját.

Legutóbb tartott ülésünk óta eltávozott az élők sorából *Popovics Sándor*, a Magyar Nemzeti Bank volt elnöke, a Magyar Gazdaságkutató Intézet elnöke, aki a magyar gazdasági élet kiváló nagy vezéregyénisége volt; eltemettük *Szávay Gyulát*, a győri, debreceni, majd a budapesti kamara volt főtitkárát, a kamarák megszűnt közös irodájának volt igazgatóját, aki a kamarai intézmény munkás, kemény harcosa volt.

Emléküket mai ülésünk jegyzőkönyvében megörökíteni javaslom.

Klein Rezső (Baja) köszönetet mond az elnököknek a hozzá intézett szíves szavakért és a teljes ülésnek az iránta megnyilvánult rokonszenvért.

Pleskó András segédtitkár előterjeszti a tárgysorozat II. 1., 2., 3., 4. pontja alatt felsorolt jelentéseket. Ezek kapcsán *Paskesz Sámuel* kamarai tag (Makó) szóváteszi azt, hogy az ottani pénzügyigazgatóság a hagymaszindikátustól járó kereskedői követelések lefoglalásánál méltánytalanul jár el. A felszólalásra *Landesberg Jenő dr.* ügyv. titkár ad felvilágosító választ azzal, hogy legközelebbi kiutazása alkalmával személyesen jár el a panasz

ügyében az ottani pénzügyi hatóságnál. Az elnöki jelentések 4. pontjához hozzászólva, *Joannovits* Ferenc kamarai tag (Csongrád) szóváteszi a postának azt az eljárását, amely szerint a nyomdavállalatok ügyészségi köteles példányainak feladását a feladó könyvben a bélyegző beütésével nem hajlandó elismerni. *Cserzy* Mihály dr. titkár tájékoztatásul bejelenti, hogy a kamara ez ügyben még április hónapban felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi minisztériumhoz, amely felterjesztés elintézésékepen a postaigazgatóságtól nyert válasz az érdekeltség szempontjából nem kielégítő. Módot fog találni a kamara, hogy ebben a nyomdásziparra nagyjelentőségű ügyben a miniszter úrhoz közvetlenül terjesszen elő kérelmet.

Az elnöki jelentések után *Papp* József (Makó) reflektálva Éber Antal orsz. képviselő, budapesti kamarai elnöknek a parlamentben elhangzott ismeretes beszédére, valamint a vidéki kamarák elnökeinek és főtitkárainak ezzel kapcsolatban kiadott nyilatkozatára, szükségesnek látja, hogy a kamara foglalkozzék az *ipari vámvédelem és a kartelpolitika* ügyével és elsősorban azt állapítsa meg, hogy a vámvédelem mennyiben drágítja meg azoknak a legfontosabb szükségleti cikkeknek az árát, amelyre az építőiparnak és a különböző továbbfeldolgozó iparoknak szüksége van. Ezért a kamara indítson anyaggyűjtést főleg az építőipari vasanyagok, cement, mész, szövetek, bőranyagok, szén és enyv árában történt áremelkedések okának és mérvének megállapítására. Ő ugyanis, noha nem ért mindenben egyet Éber következtéseivel, mert a korlátok nélküli szabadkereskedelem a kisipar egyes ágait veszélyeztetné, elengedhetetlenül szükségesnek látja a vámvédelem és ennek alapján kiépült kartelpolitika kérdéseinek tisztázását. Ha az anyaggyűjtés megtörtént, harminc napon belül a kamara jöjjön össze újabb teljes ülésre a további teendők megtárgyalása céljából.

Vértes Miksa elnök bejelenti, hogy a kamara készséggel elvégzi a kívánt anyaggyűjtést, kéri ellenben, hogy a gyűjtés eszközzésének és a megajtendő tárgyalás lebonyolításának módja bizassék az elnökségre. — Az elnöki előterjesztéseket egyébként a teljes ülés tudomásul veszi.

Az elnöklést *Grosz* Marcel alelnök veszi át.

III. *Tonelli* Sándor dr. főtitkár jelentését a következőkben terjeszti elő: A legutolsó teljes ülés óta a kamara a következő hivatalos eljárásoknál képviseltette magát:

Tonelli Sándor dr. főtitkár április 17-én Budapesten a kamarában és a kereskedelemügyi minisztériumban a 47. §. tárgyalásán, *Cserzy* Mihály dr. titkár április 25-én Dombegyházán hetipiác ügyében tartott megbeszélésen, *Tonelli* Sándor dr. főtitkár május 6-án Budapesten a kamarában és a földmivelésügyi minisztériumban tartott értekezleten, *Pleskó* András s. titkár május 14—15-én Békéscsabán zsirexport tárgyában tartott tárgyaláson, *Vértes* Miksa elnök és *Tonelli* Sándor dr. főtitkár május 21-én Budapesten kamarai értekezleten, *Cserzy* Mihály dr. titkár május 26—27-én Pécsen a tarifabizottság ülésén, *Vértes* Miksa elnök és *Tonelli* Sándor dr. főtitkár május 28-án Budapesten kamarai értekezleten, *Pleskó* András s. titkár június 13—14-én Békéscsabán zsirelosztó bizottság ülésén és a városi hűtőház kölcsöne ügyében tartott értekezleten, *Tonelli* Sándor dr. főtitkár június 15-én Budapesten a pénzügy- és kereskedelemügyi minisztériumban járt el, *Lndesberg* Jenő dr. ügyv. titkár június 17-én Hódmezővásárhelyen járt el különböző kereskedelmi és ipari ügyekben, *Cserzy* Mihály dr. titkár június 20-án Békéscsabán a

békésvármegyei ipartestületek körzeti szövetségének iparosgyűlésén, *Landesberg* Jenő dr. üggy. titkár június 25-én Budapesten a külkereskedelmi hivatalban a hagyományteremtési ankétón vett részt.

Az április 11-én tartott teljes ülés óta befolyt kamarai illeték 12.578 pengő 30 fill. Ugyanezen idő alatt beérkezett 2300 üggydarab, kiment 3054 üggydarab.

Takács Ferenc (Hódmezővásárhely) hiányolja, hogy az elnöki és főtitkári jelentés nem emlékezett meg az *Éber* Antal és a vidéki kamarák elnökei és főtitkárai között felmerült incidensről. Helyteleníti, hogy az elnök és főtitkár az említett nyilatkozatot a kamara megkérdése nélkül aláírták. Javasolja, hogy a teljes ülés fejezze ki sajnálkozását a nyilatkozat aláírása miatt és mondja ki, hogy a jövőben a kamara megkérdése nélkül ne nyilatkozhatassanak. — *Szécsi* Márton kamarai tag (Gyula) lehetetlennek tartja, hogy az elnök és főtitkár kezét így megkössék, mikor legjobb tudomásuk szerint a kamara érdekében járnak el. — *Pick* Jenő hibáztatja, hogy az egész kérdés egyáltalán felvetődött egy olyan pillanatban, mikor az összes gazdasági ágazatoknak, melyek a kamarában képviselve vannak, a legnagyobb összefogásra volna szükségük. Javasolja, hogy az egész ügyet, mint időszerűtlent, a teljes ülés vegye le a napirendről. — *Takács* Ferenc ragaszkodik hozzá, hogy a teljes ülés javaslata értelmében hozzon határozatot. — *Grosz* Marcel alelnök az ügyrendre való hivatkozással a javaslatot a benyújtott formában nem látja tárgyalhatónak. Aki helytelennek tartja az elnök és főtitkár eljárását, annak módjában van bizalmatlansági indítványt benyújtani. — A titkári jelentés egyébként tudomásul szolgál.

IV. Az 1933. évi XVII. t. c. 9 §. alapján a kereskedelmi és iparkamarák egész területükre egységesen évenként kétszer *szezonvégi leltári kiárusítást* állapítanak meg. A kamara elnöksége javasolja, hogy az 1935. évben a nyárvégi leltári kiárusítás ideje július 15—30. napjaiban állapíttassék meg. — A teljes ülés az elnökség javaslatához egyhangulag hozzájárul.

V. *Pleskó* András s. titkár részletes jelentést tesz a németországi zsrivitelről és a kamarának az ügyben kifejtett eljárásáról. Jelentése során rámutat arra, hogy az érdekeltek több ízben panaszolták, hogy az exportkontingens szétosztásánál a vidék a fővárossal szemben állandóan háttérbe szorul. Az előkészítő bizottság a kérdéssel foglalkozva azt a javaslatot terjeszti a teljes ülés elé, hogy a vidék igazságos és arányos részesedése érdekében írjon fel az ügyet intéző szakminiszteriumokhoz. — A teljes ülés a jelentés tudomásul vétele mellett az előkészítő bizottság javaslata értelmében határoz.

VI. A *bércséplő iparosok* köréből újabban azzal a kéréssel fordultak a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a bércséplő ipart oly módon kösse képesítéshez, hogy erre az iparra iparigazolványt csak az kaphasson, aki a képesítéshez kötött kovács vagy lakatos ipar önálló gyakorlásához szükséges szakképzettséggel rendelkezik. A kereskedelemügyi miniszter leírata alapján a kérelmet a kamarai kerület érdekeltségeivel letárgyaltuk és azok az ipartestületekkel együtt a kérelem teljesítése mellett foglaltak állást. Ennek alapján az előkészítő bizottság azt javasolja a teljes ülésnek, hogy a kérdésben az érdekeltség álláspontjának megfelelő véleményt nyilvánítson. — A teljes ülés ilyen értelemben határoz.

VII. *Landesberg* Jenő dr. ügyvezető titkár bejelenti, hogy a m. kir. kereskedelmiügyi miniszter megküldötte véleményezés céljából az 1884. évi XVII. t. c.-re vonatkozó jogszabályok és elvi határozatok gyűjteményét. A kamara a kért véleményt megfelelő időben felterjesztette. — A teljes ülés tudomásul veszi a bejelentést.

VIII. *Landesberg* Jenő dr. ügyvezető titkár jelentést tesz a kamarának az *egyesületek árubeszerző és elosztó tevékenységének szabályozása* tárgyában megindított akciójáról, melynek keretében a kereskedelemügyi miniszter a kamarához intézett leiratában arról értesítette a kamarát, hogy intézkedett annak kivizsgálása iránt, hogy a kamara felterjesztésében felsorolt egyesületek iparszerű tevékenysége mennyiben egyeztethető össze ezeknek az egyesületeknek alapszabály szerinti céljaival, illetőleg az ipartörvény rendelkezéseivel. A vizsgálat eredményéről annak idején a miniszter a kamarát tájékoztatni fogja. — Ehhez a tárgykörhöz tartozik *Horváth* Ferenc rendes tagnak az az indítványa, melyben kéri, hogy kerestessék meg a pénzügyminiszter, hogy csakis iparigazolvánnyal ellátott vendéglősök részére adjon italmérési engedélyt, még az esetben is, ha az italmérést egyes társadalmi egyesületek tagjaik részére folytatják. — Ugyancsak ehhez a tárgykörhöz tartozik a szegedi kereskedők egy részének az az állásfoglalása, amely a *Szegedvidéki Gyümölcsstermelők Egyesülete* által foganásított egyes növényvédő szerek árusítására vonatkozik. Mivel ez utóbbi kérdés kivizsgálása szükségesnek mutatkozik, kéri az előkészítő bizottság a teljes ülést, adjon felhatalmazást az elnökségnek e panaszok kivizsgálására és a szükségelt tárgyalások lefolytatására. — A teljes ülés *Horváth* Ferenc rendes tag indítványa értelmében határoz és egyben a Szegedvidéki Gyümölcsstermelők Egyesülete által történő szállítások kivizsgálásának megindítására az elnökségnek a felhatalmazást megadja.

IX. A szőregi telefonállomásoknak a szegedi hálózatba való bekapcsolása érdekében a szőregi kereskedők köréből kérelemmel fordultak a kamarához. Szőregen ugyanis az a helyzet, hogy az ottani telefonelőfizetők Szegeddel városközi viszonylatban beszélhetnek és minden háromperces beszélgetés 84 fillérbe kerül. Szőreg és Szeged ma már úgyszólván teljesen egybeépült és gazdasági, valamint kulturális tekintetben Szőreg község szoros kapcsolatban áll Szegeddel. A kívánságnak a posta érdekei szempontjából nincsenek akadályai, feltéve, hogy a jelenlegi előfizetők a Szegedhez való kapcsolás esetén is fenntartják állomásaikat. A kamara közbenjárásával az összes érdekelt egyértelműen kéri a Szegedhez való kapcsolást, sőt több új előfizető is jelentkezett erre az esetre, úgy hogy a postavezérigazgatóság, ahol jelenleg az ügy iratai vannak, kétségenkívül kedvező döntést fog hozni. — Tudomásul szolgál.

X. A kereskedelemügyi miniszter úr 1769/1935. sz. leiratában közölte a kamarával, hogy a minisztertanács előterjesztésére hozzájárult ahhoz, hogy a bankszerű fedezettel nem rendelkező *kisiparosok és kiskereskedők részére folyamatba tett hitelakció* céljaira rendelkezésre bocsátott állami hozzájárulás összegét 300.000 P-ről 400.000 P-re emelhesse fel.

Ezen minisztertanácsi határozat végrehajtása során a kereskedelemügyi

miniszter megengedte, hogy Mezőberény, Gyoma,- és Szeghalom községek állami hozzájárulási összege az eddigi 500, 450, 400 P-ről 1000 P. 900 P, illetve 800 P-re emeltessék fel és hogy Mindszent község állami hozzájárulását 600 P községi hozzájárulás befizetése esetén 1.200 P-ben állapította meg. A hitelakciót kamaránk területén Tompa, Doboz, Ujkígyos, Mezőhegyes és Földeák községekre is kiterjesztette, amely községeknél egyenként az állami hozzájárulást 400 P községhezjárulás befizetése esetére községenként 800 P állapította meg. Végül közölte, hogy 5.000 P-t tartott fenn oly kisiparosok és kiskereskedők részére, akik oly helyeken laknak, ahová eddig a hitelakció kiterjeszthető még nem volt. A fenti községeknek a hitelakcióba való bevonása jelenleg tárgyalás alatt áll. Az elnökség kötelességszerűen bejelenti, hogy a kölcsönök bizonyos részét nemcsak nem fizetik vissza, de sok esetben az adós még halasztást sem kér, új váltót sem nyújt be, kamatot sem fizet. Miután az egész hitelakciót, illetve további fejlesztését a kereskedelemügyi miniszter úr attól teszi függővé, hogy a kölcsönök visszafizetése mily mérvben történik, az elnökség ez úton is felkéri a teljes ülésen jelenlevő kamarai bel- és kültagokat, hogy teljes erkölcsi sulyukkal az ipartestületeknél, illetve kereskedelmi egyesületeknél odahatni szíveskedjenek, hogy a kölcsönök rendezését, illetve visszafizetését az érdekelt adósok elsősorban saját, de az összes iparosok és kereskedők közös érdekéből is minél előbb teljesítsék.

Iritz Béla kamarai tag kéri, hogy a kamara ne követelje meg a 30%-os, illetve a hat havi egyenlő részletben való törlesztéseket, hanem a legkisebb törlesztés esetén is kapjon az adós halasztást. — *Joannovits Ferenc* kamarai tag (Csongrád) kéri, hogy a szentesi és csongrádi kisiparosok kérelmei kedvezően bíraltassanak el, tekintettel a tavaszi nagy fagykár és jégverésre és hogy az ipari munkák ne inségmunka keretében végeztessenek. — *Vörös József* levelező tag kéri, hogy a kisipari kölcsönök ne csak 200— P keretben, hanem ennél nagyobb összegben is folyósíttassanak, de csak olyan iparosok részére, akik a munkavállalást igazolják és a kölcsön erejéig a vállalati összeget engedményezik. — *Tonelli Sándor* dr. főtitkár és *Török József* előadó felvilágosítása, valamint az elnöklő *Grosz Marcell* kamarai alelnök azon kijelentése után, hogy a miniszteri rendelet értelmében szervezett bizottság a halasztási kérelmeket a legnagyobb jóakarattal bírálja el, a teljes ülés a jelentést tudomásul veszi.

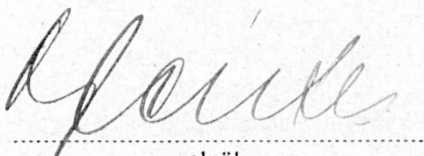
XI. *Tonelli Sándor* dr. főtitkár előterjeszti a kamara 1934. évi zárószámadását, melynek összefoglaló kimutatása a kamarai tagoknak már a teljes ülés meghívójával együtt megküldetett. — A teljes ülés a zárószámadásokat tudomásul veszi és kimondja, hogy a számvizsgáló bizottság aláírásával elélt hiteles példányok jóváhagyás végett a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztessenek.

*

Az elnöklést *Vértés Miksa* elnök veszi át. — Hivatkozással a főtitkári jelentéssel kapcsolatban elhangzott felszólalásokra, *Vértés Miksa* elnök megállapítja, hogy a kamarai tag urak egy része nem látta volna szükségesnek, hogy a kamara elnöke és főtitkára az Éber Antal budapesti kamarai elnök

beszédével kapcsolatban megjelent nyilatkozat kiadásában résztvegyenek. A kamarának minden tagja legyen meggyőződve, hogy e nyilatkozat kiadásánál az elnököt és főtitkárt a kamara egységének biztosítása vezérelte és sajnálják, hogy nyilatkozatukkal nem minden kamarai tag véleményét fejezték ki.

XII. *Iritz Béla* kamarai tag az iránt nyújtott be indítványt, hogy a *gazdavédelmi rendeletekkel* kapcsolatban, melyeknek érvényességi időtartama az ősszel lejár, a kamara tegyen lépéseket, hogy különösen a kisebb kereskedőknek és iparosoknak áruhitelből származó követelése, egy bizonyos értékhatárig a védettség alól kivétessenek. — Ugyanezzel a kérdéssel kapcsolatban *Kéri Lajos* (Gyula) kamarai tag arra hívta fel a teljes ülés figyelmét, hogy hitelezés alkalmával milyen lehetetlen helyzetbe kerülnek azok az ügynökök és bizományosok, akitől megbízó cégeik 3-4% jutalék ellenében az egész kihitelezett összeg után delkrederet követelnek. Ha a hitelt igénybe vett gazdát védetté nyilvánítják, mint az már nem egy esetben megtörtént, a szállító vállalat az egész összeget a delkrederet elvállalt ügynök vagy bizományos terhére írja, vagy esetleg óvadékából levonja. — Az előkészítő bizottság mindkét beadványt letárgyalta és javasolja, hogy az ujonnan kibocsájtandó rendeletben ezen panaszok orvoslása érdekében a teljes ülésből kifolyólag a kamara írjon fel a kereskedelmügyi és igazságügyminiszterekhez. — *Iritz Béla* kamarai tag azt kéri, hogy a felterjesztés másolatban küldessék meg a többi kamaráknak is. — *Paskesz Sámuel* (Makó) és *Varga Mihály* kamarai tagok hozzászólása után a teljes ülés elfogadja az előkészítő bizottság javaslatát.

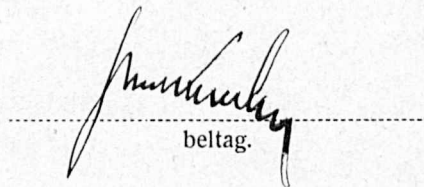

elnök.

Kmf.

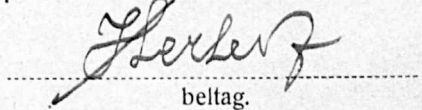

főtitkár.

beltag.

Hitelesítjük:

beltag.